

Rekabet Kurumu Başkanlığından,
REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2023-2-061
Karar Sayısı : 24-24/565-237
Karar Tarihi : 04.06.2024

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE
Üyeler : Ahmet ALGAN (İkinci Başkan), Şükran KODALAK,
Hasan Hüseyin ÜNLÜ, Cengiz ÇOLAK, Berat UZUN

B. RAPORTÖRLER : Didem ULUÇ SÜDEMEN, Muhammed Ali BEKTEMUR,
Hasan Yıldırım KARAYEL, Murat KARA, Nur KÖKSAL,
Zekiye KARALI, Dilan FİDANER, Azerhan Utku FINDIK,
Mücahit CEYLAN

C. İLGİLİ TARAF : - Pilyem Gıda Tarım Sanayi ve Ticaret AŞ
Sarıhamzalı Mahallesi 47083 Sokak No:47 Seyhan/Adana

- (1) **D. DOSYA KONUSU:** Rekabet Kurulunun 04.01.2024 tarihli ve 24-01/8-M(1) sayılı kararı ile beyaz et sektöründe faaliyet gösteren teşebbüslerin rekabete hassas bilgi değişimi suretiyle 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesini ihlal edip etmediklerinin tespitine yönelik olarak yürütülen soruşturma kapsamında, 07.05.2024 tarihinde Pilyem Gıda Tarım Sanayi ve Ticaret AŞ'de gerçekleştirilen yerinde incelemenin engellenmesi/zorlaştırılması.
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurulunun 04.01.2024 tarihli ve 24-01/8-M(1) sayılı kararı ile beyaz et sektöründe faaliyet gösteren teşebbüslerin rekabete hassas bilgi değişimi suretiyle 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesini ihlal edip etmediklerinin tespitine yönelik olarak yürütülen soruşturma kapsamında 07.05.2024 tarihinde Pilyem Gıda Tarım Sanayi ve Ticaret AŞ'de (PİLYEM) yapılmak istenen yerinde incelemenin engellenmesi/zorlaştırılması üzerine hazırlanan 27.05.2024 tarihli ve 2023-2-061/BN-18 sayılı Bilgi Notu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (3) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili Bilgi Notu'nda, PİLYEM'in yerinde incelemeyi engellediği/zorlaştırdığı, anılan teşebbüse 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi uyarınca idari para cezası verilmesi gerektiği kanaat ve sonucuna ulaşıldığı ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

G.1. Yaşanan Gelişmelerin Özeti

- (4) Kurulun 04.01.2024 tarihli ve 24-01/8-M(1) sayılı kararı uyarınca yürütülen soruşturma kapsamında 07.05.2024 tarihinde PİLYEM'de yerinde inceleme gerçekleştirmek amacıyla görevli meslek personeli tarafından, Sarıhamzalı Mahallesi 47083 Sokak No:47 Seyhan/ADANA adresinde bulunan teşebbüs merkezine saat 10.45'te giriş yapılmış ve yetki belgeleri ile Kurum kimlik kartları teşebbüs yetkililerine ibraz edilmiştir. Ayrıca; hâlihazırda yürütülmekte olan soruşturma hakkındaki bilgilere ek olarak 4054 sayılı Kanun'un 14. ve 15. maddelerinin görevli meslek personeline verdiği yetkiler, aynı Kanun'un 16. ve 17. maddesinde düzenlenen idari para cezaları, Kartellerin Ortaya Çıkarılması Amacıyla Aktif İşbirliği Yapılmasına Dair Yönetmelik, 2010/3 sayılı Dosyaya Giriş Hakkının Düzenlenmesine ve Ticari Sırların Korunmasına İlişkin Tebliğ'in 13.

maddesi, 08.10.2020 tarihli ve 20-45/617 sayılı Kurul kararı ile kabul edilen Yerinde İncelemelerde Dijital Verilerin İncelenmesine İlişkin Kılavuz ve yerinde inceleme usulü hakkında teşebbüs yetkililerinin bilgi edinmesi sağlandıktan sonra görevli meslek personeli tarafından yerinde inceleme gerçekleştirmeye başlanmıştır.

- (5) Akabinde ise teşebbüsün organizasyon şeması talep edilerek bilgisayarlarında/mobil cihazlarında inceleme yapılması gerektiği değerlendirilen teşebbüs çalışanları tespit edilmiştir.
- (6) Bu süreç neticesinde, inceleme yapılmasına karar verilen ve teşebbüste hazır bulunan PİLYEM Satış Direktörü (.....)'nun, PİLYEM Satış Pazarlama Sorumlusu (.....)'ın ve PİLYEM Satış Pazarlama Sorumlusu (.....)'in bilgisayarlarında, e-posta hesaplarında ve mobil cihazlarında inceleme gerçekleştirilmiştir.
- (7) Yerinde inceleme süreci devam ederken PİLYEM Satış Direktörü (.....) tarafından kullanılan mobil cihazda yüklü WhatsApp uygulamasında yer alan birçok yazışmanın yerinde inceleme başladıktan sonra, saat 10.53 ila 11.00 arasında silindiği, Whatsapp uygulamasının "*WhatsApp Sohbeti Dışa Aktar*" özelliği vasıtasıyla tespit edilmiştir.
- (8) Bu kapsamda PİLYEM Satış Direktörü (.....)'nun mobil cihazında;
 - "(.....)" olarak kayıtlı PİLYEM Satış ve Pazarlama Müdür Yardımcısı (.....) ile olan yazışmaların saat 10.53'te,
 - "(.....) Pilyem" olarak kayıtlı PİLYEM Satış ve Pazarlama Sorumlusu (.....) ile olan yazışmaların saat 10.54'te,
 - "(.....) Pilyem" olarak kayıtlı PİLYEM Satış ve Pazarlama Müdür Yardımcısı (.....) ile olan yazışmaların saat 10.54'te,
 - "(.....) Pilyem" olarak kayıtlı PİLYEM Satış ve Pazarlama Sorumlusu (.....) ile olan yazışmaların saat 11.00'de ve
 - "(.....) P.yem" olarak kayıtlı PİLYEM Satış ve Pazarlama Sorumlusu (.....) ile olan yazışmaların saat 11.00'de

silindiği tespit edilmiştir.

- (9) Yerinde inceleme esnasında ayrıca, PİLYEM Satış ve Pazarlama Sorumlusu (.....) tarafından kullanılan mobil cihazda yüklü WhatsApp uygulamasında yer alan "*Pilyem Pazarlama*" ve "*Pilyem pazarlama lojistik*" isimli WhatsApp gruplarındaki yazışmaların yerinde inceleme başladıktan sonra saat 10.55'te silindiği, "*WhatsApp Sohbeti Dışa Aktar*" özelliği vasıtasıyla tespit edilmiştir.
 - (10) Bununla birlikte yerinde inceleme esnasında;
 - PİLYEM Satış ve Pazarlama Sorumlusu (.....)'ın mobil cihazında;
 - "(.....) Bey" olarak kayıtlı PİLYEM Satış Direktörü (.....),
 - "(.....) Pilyem" olarak kayıtlı PİLYEM Satış ve Pazarlama Sorumlusu (.....),
 - "(.....) Bey Pilyem" olarak kayıtlı PİLYEM Satış ve Pazarlama Sorumlusu (.....),
 - "(.....) Bey Pilyem" PİLYEM Satış ve Pazarlama Müdür Yardımcısı (.....) ve
 - "(.....) Ankara Pilyem Şirket" olarak kayıtlı PİLYEM satış ve Pazarlama Müdür Yardımcısı (.....)
- ile (.....) arasındaki bireysel sohbetlerde ve

- PİLYEM Satış ve Pazarlama Sorumlusu (.....)'in mobil cihazında;
 - “(.....) Pilyem” olarak kayıtlı PİLYEM satış Direktörü (.....),
 - “(.....) Pilyem” olarak kayıtlı PİLYEM Satış ve Pazarlama Sorumlusu (.....),
 - “(.....) Pilyem” PİLYEM Satış ve Pazarlama Müdür Yardımcısı (.....),
 - “(.....) Pilyem” olarak kayıtlı PİLYEM Satış ve Pazarlama Müdür Yardımcısı (.....) ve
 - “(.....) Pilyem” olarak kayıtlı PİLYEM Satış ve Pazarlama Sorumlusu (.....) ile (.....) arasındaki bireysel sohbetlerde

herhangi bir yazışma olmadığı görülmüş, "WhatsApp Sohbeti Dışa Aktar" özelliği kullanılarak söz konusu sohbetlerin silinme tarihlerine ve saatlerine ilişkin bilgi edinmek istenmiş, ancak bu özelliğin kişisel sohbetlerde zaman zaman dışa aktarım yapmaması sebebiyle, silinme anına ilişkin herhangi bir tespit yapılamamıştır. Ayrıca sohbetlerin silinme tarihlerine ve saatlerine ilişkin bilgi, "Oxygen" yazılımı vasıtasıyla da edinilememiştir. Yerinde inceleme sürecinde yaşananlar, yukarıda bahsedilen hususlar ve bu hususlara ilişkin ekran görüntüleri Yerinde İnceleme ve Bilgi İsteme Tutanağı ile kayıt altına alınmış, tutanak taraflarca okunup kabul edildikten sonra imzalanmış ve tutanağın bir nüshası yerinde inceleme kapsamında alınan belgelerin birer suretiyle birlikte teşebbüse bırakılmıştır.

G.2. Değerlendirme

- (11) Yerinde inceleme yetkisi, 4054 sayılı Kanun'un ihlal edilip edilmediğinin ortaya çıkarılmasında kullanılan araçların başında gelmektedir. Bu yetkinin etkin bir şekilde kullanılması, yerinde incelemelerden verimli sonuçlar elde edilebilmesi açısından büyük öneme sahiptir.

- (12) 4054 sayılı Kanun'un "Yerinde İnceleme" başlıklı 15. maddesi;

"Kurul, bu Kanunun kendisine verdiği görevleri yerine getirirken gerekli gördüğü hallerde, teşebbüs ve teşebbüs birliklerinde incelemelerde bulunabilir. Bu amaçla teşebbüslerin veya teşebbüs birliklerinin:

a) (Değişik: 16.06.2020-7246/4. Md.) Defterlerini, fiziki ve elektronik ortam ile bilişim sistemlerinde tutulan her türlü verilerini ve belgelerini inceleyebilir, bunların kopyalarını ve fiziki örneklerini alabilir,

b) Belirli konularda yazılı veya sözlü açıklama isteyebilir,

c) Teşebbüslerin her türlü mal varlığına ilişkin mahallinde incelemeler yapabilir.

İnceleme, Kurul emrinde çalışan uzmanlar tarafından yapılır. Uzmanlar incelemeye giderken yanlarında incelemenin konusunu, amacını ve yanlış bilgi verilmesi halinde idarî para cezası uygulanacağını gösteren bir yetki belgesi bulundurlar.

(Ek: 01.08.2003-4971/25. Md.) İlgililer istenen bilgi, belge, defter ve sair vasıtaların suretlerini vermekle yükümlüdür. Yerinde incelemenin engellenmesi veya engellenme olasılığının bulunması durumunda sulh ceza hakimi kararı ile yerinde inceleme yapılır."

şeklinde düzenlenmiştir.

- (13) 4054 sayılı Kanun'un "İdari Para Cezası" başlıklı 16. maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde; "yerinde incelemenin engellenmesi ya da zorlaştırılması", teşebbüslere idari

para cezası verilmesini gerektiren hallerden biri olarak sayılmıştır. Söz konusu hükme göre Kurul, incelemenin engellenmesi ya da zorlaştırılması halinde, teşebbüs niteliğindeki gerçek ve tüzel kişiler ile teşebbüs birlikleri veya bu birliklerin üyelerine gayri safi gelirlerinin binde beşi oranında idarî para cezası verir.

- (14) Dosya kapsamındaki değerlendirmeye geçmeden önce konuya ilişkin yol gösterici nitelikte olabileceği değerlendirilen ve yerinde incelemenin engellendiği veya zorlaştırıldığı tespitlerinin bulunduğu yakın tarihli Kurul kararlarına ve bazı idari yargı kararlarına değinilmesinin faydalı olacağı düşünülmektedir.
- (15) Kurulun 29.04.2021 tarihli ve 21-24/278-123 sayılı kararında; Eti Gıda San. ve Tic. AŞ çalışanının mobil cihazında yapılan inceleme esnasında yerinde inceleme ekibi tarafından incelemeye başlandıktan sonra bazı yazışmaların silindiğinin tespit edilmesi nedeniyle teşebbüs hakkında idari para cezası uygulanmasına karar verilmiştir.
- (16) Kurulun 20.05.2021 tarihli ve 21-26/327-152 sayılı kararında; Unmaş Unlu Mamuller Sanayi ve Ticaret AŞ'de (UNMAŞ) gerçekleştirilen yerinde incelemede, yerinde inceleme yapılacak çalışanların teşebbüs binasında olmadığını öğrenilmesi üzerine mobil cihazlardaki veri bütünlüğünün bozulmaması adına saat 10.15'te bu cihazlardaki verilerin silinmemesi hususunun teşebbüs vekiline hatırlatıldığı, fakat saat 10.38 ve 10.44 arasında UNMAŞ Ticaret Direktörü tarafından WhatsApp uygulaması içinde silme işleminin gerçekleştirildiğinin tespit edildiği belirtilerek teşebbüs hakkında idari para cezası uygulanmasına karar verilmiştir. İlaveten, ilgili kararda *“Diğer taraftan silinen verilere adli bilişim cihazları yardımıyla erişilebilmiş olmasının, fiilin yerinde incelemenin engellenmesi/zorlaştırılması niteliğine bir etkisinin bulunmadığı değerlendirilmektedir. Aksi bir durumun kabulünün, teşebbüslerin söz konusu verileri sildiği ancak adli bilişim cihazları tarafından silme işleminin tespit edilemediği bir durumda bu teşebbüsler bakımından bir ödüllendirme anlamına gelebileceği düşünülmektedir.”* tespiti yer almaktadır.
- (17) Kurulun 08.07.2021 tarihli ve 21-34/451-226 sayılı kararında; yerinde incelemenin başladığı saat olan 10.10'u takip eden süreçte Savola Gıda San. ve Tic. AŞ çalışanı tarafından saat 11.00 ile 11.11 arasında 100'e yakın e-posta yazışmasının silindiğinin, bir diğer teşebbüs çalışanı tarafından ise saat 11.47 ila 11.52 arasında beş adet e-posta yazışmasının silindiğinin ve yine bir başka teşebbüs çalışanının mobil cihazında kurulu olan WhatsApp uygulaması içindeki çeşitli grup mesajlarının veya bireysel mesajların saat 11.59'da silindiğinin tespit edilmesi nedeniyle teşebbüs hakkında idari para cezası uygulanmasına karar verilmiştir.
- (18) Kurulun 03.03.2022 tarihli ve 22-11/161-65 sayılı kararında; Kınık Maden Suları AŞ'de (KINIK) gerçekleştirilen yerinde incelemede, incelemenin başladığı saat olan 10.44'ten sonra, KINIK Yönetim Kurulu Üyesi tarafından kullanılan mobil cihazda rakip teşebbüs yetkilisi olan Beypazarı Karakoca Doğal Maden Suyu AŞ Yönetim Kurulu Başkanı arasında gerçekleşen birtakım yazışmaların silindiğinin tespit edilmesi üzerinde teşebbüs hakkında idari para cezası uygulanmasına karar verilmiştir.
- (19) Kurulun 26.01.2023 tarihli ve 23-06/74-23 sayılı kararında; Çimsa Çimento Sanayi ve Ticaret AŞ (ÇİMSA)'de yapılan incelemede, mobil cihazı incelenen ÇİMSA çalışanının “HB Doğu Bölge” isimli WhatsApp grubundan ayrıldığı ve söz konusu grubu sildiği, anılan grubun üyesi olan bir başka çalışanın mobil cihazından silme eyleminin, inceleme başladıktan sonra saat 12.56'da gerçekleştiği tespit edilmiştir. İlgili kararda Kurul, silinmiş verilerin içeriğinden bağımsız olarak inceleme esnasında herhangi bir veri silinmesinin engelleme/zorlaştırma tespiti için yeterli olduğunu belirterek söz konusu teşebbüse idari para cezası uygulanmasına karar vermiştir.

- (20) Yukarıda yer verilen Kurul kararlarına konu olaylarda, teşebbüs çalışanları tarafından kullanılan mobil cihazlarda ve/veya bilgisayarlarda bulunan verilerin teşebbüs çalışanlarınca silindiği ve bu durumun Kurul tarafından yerinde incelemenin engellenmesi/zorlaştırılması olarak değerlendirildiği anlaşılmaktadır. Bu çerçevede Kurul, yerinde incelemelerin engellenmesi/zorlaştırılması nedeniyle 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi uyarınca söz konusu teşebbüslere idari para cezası uygulanmasına karar vermiştir.
- (21) Danıştay 13. Dairesinin 2008/5890 E., 2013/847 K. sayılı kararında, Koçak Petrol Ürünleri Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. yetkilisi tarafından gerçekleştirilen eylemler nedeniyle incelemeye iki saatlik bir gecikmeyle başlanması ve yaşanan bu süreçte yapılan uyarılara rağmen anılan teşebbüse ait bilgisayardan bir klasörün silinmesine ilişkin olarak Mahkeme tarafından; yerinde incelemenin doğası gereği teşebbüslere haber verilmeksizin, ansızın, süratli ve kesintisiz biçimde gerçekleşmesi gereken bir uygulama olduğu, incelemeye başlanması için teşebbüs avukatının makul bir süre beklenebileceği, ancak bu süre içinde teşebbüs tarafından dosyalarda oynama yapılmaması ve hiçbir şekilde delil karartmaya yönelik davranışlarda bulunulmaması gerektiği ifade edilerek incelemenin iki saat süreyle geciktirilmesi ve yapılan sözlü uyarılara rağmen teşebbüs yetkilisinin bilgisayardan bir klasörü silmesi nedeniyle yerinde incelemenin engellendiğine hükmedilmiştir. Söz konusu karar daha sonra temyiz edilmiş ve Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunda görüşülerek 2013/3389 E., 2016/23 K. sayılı karar ile onanmıştır.
- (22) Ankara 13. İdare Mahkemesinin 2013/1598 E., 2014/1495 K. sayılı kararı ile de, TTNNet AŞ'de yapılmak istenen yerinde inceleme esnasında inceleme yapılan teşebbüs çalışanının bilgisayarındaki bir klasörden bazı belgelerin silindiğine yönelik yapılan tespitler neticesinde incelemenin engellendiğine yönelik Kurul kararı hukuka uygun bulunmuştur.
- (23) Yukarıda özetlenen Kurul ve idari yargı kararlarından da görüleceği üzere, yerinde inceleme başladıktan sonra klasör, e-posta, mesaj gibi verilerin silinmesi delil karartmaya yönelik eylem olarak nitelendirilmekte ve bu eylem neticesinde incelemede görevli meslek personelinin olası delillere erişiminin zorlaştırıldığı değerlendirilmektedir.
- (24) Yukarıda yer verilen tüm bilgiler ve tespitler ışığında; PİLYEM Satış Direktörü (.....) tarafından kullanılan mobil cihazda yüklü olan WhatsApp uygulamasındaki beş adet bireysel sohbetin yerinde incelemenin yapıldığı gün (07.05.2024) saat 10.53 ila 11.00 arasında ve yine PİLYEM Satış ve Pazarlama Sorumlusu (.....) tarafından kullanılan mobil cihazda yüklü WhatsApp uygulamasındaki iki adet grup sohbetinin yerinde incelemenin yapıldığı gün (07.05.2024) saat 10.55'te silinmesinin yerinde incelemenin engellenmesi/zorlaştırılması kapsamında olduğu değerlendirilmiştir.
- (25) Dosya kapsamında yer verilen bilgi ve açıklamalar ışığında; yerinde incelenmenin engellenmesi ve zorlaştırılması nedeniyle 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi uyarınca PİLYEM'e 2023 yılı gayri safi gelirinin binde beşi oranında idari para cezası verilmesi kanaatine varılmıştır.

H. SONUÇ

- (26) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, Rekabet Kurulunun 04.01.2024 tarihli ve 24-01/8-M(1) sayılı kararı ile beyaz et sektöründe faaliyet gösteren teşebbüsler hakkında yürütülen soruşturma 04.06.2024 kapsamında 07.05.2024 tarihinde yapılan yerinde incelemenin Pilyem Gıda Tarım Sanayi ve Ticaret AŞ tarafından engellendiğine ve zorlaştırıldığına, bu nedenle, 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi uyarınca 2023 yılı gayri safi gelirinin binde beşi

24-24/565-237

oranında olmak üzere; Pilyem Gıda Tarım Sanayi ve Ticaret AŞ'ye (.....)-TL idari para cezası verilmesine gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.